

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONÁ. TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET HIVATALOS KOZLÖNYE. MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10 SZÁM TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendes tagdíja évi 200 lel, klsgazdák, gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát 100 lel pótdíj ellenében kapják.

A lapfelfügglő bizottság felfügglőlete mellett felelős szerkesztő és kladó: **TÖRÖK BALINT** AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére: Egy évre 350 lel Negyed évre 100 lel Fél évre 180 lel Egyes szám 7 lel

Cséplőgéptulajdonosok!

Ha eredeti

Wolfner-féle gépszijat,

megbízható

gépolaajat, dobsint, tömitő-anyagokat, csapágyfémeket, jó szerszámokat

óhajtanak vásárolni, forduljanak az E. G. E. géposztályához

a

HANN ÉS TÁRSA

Műsz. és Keresk. r.-t. céghez

Cluj—Kolozsvár, Str. Reg. Maria II.

Telefon: 2—36. Sürgönyc.: Hanncomp. 3934

A mezőgazdasági és ipari cikkek árviszonya az 1914—1924. években.

Martinovits Constantin a kolozsvári mezőgazd. kamara igazgatója, egy összehasonlító kimutatást állított össze a mezőgazdasági és ipari termékek áráiról az 1914. és 1924. évekről. A kimutatásra, mely önmagát magyarázza, ha egy pillantást vetünk, azonnal szembetűnik,

hogy a 10 év előtti mezőgazdasági terményárakkal szemben az iparcikkek, különösen pedig a textilipari cikkek árai mennyire emelkedtek,

A termék	Átlagára volt leuban		Az 1921. és 1914. évi áremelkedések %-ban		Hány kg. búzát kellett adni az egyes árakért az		100 kg. búzával lehetett vásárolni		Egység	
	1914	1924	1914	1924	1914	1924	1914	1924		
Mezőgazdasági termékek										
100 kg. buza	20—	800	4000	100	100	100	100	kg.		
1 kg. kenyér	0,27	10	3703	1,3	1,25	74,4	80	kg.		
1 kg. marhah.	0,90	21	2333	4,5	2,6	22,2	38	kg.		
1 kg. sertéshus	1,09	45	4128	5,4	5,6	18,3	18	kg.		
1 tyúk	1,94	50	2577	9,7	6,2	10,0	16	drb.		
100 tojás	6,84	175	2558	34,2	22,0	292	450	kg.		
1 liter tej	0,35	8	2285	1,7	1	57,1	100	lit.		
100 kg. búkkfa	3,25	48	1477	16,2	6	615	1665	kg.		
1 ha. bérlet	40—	800	2000	200	100	0,5	1	ha.		
1 ha. kiszéjtött föld	1000	2000	200	3000	250	2—	40	ár		
1 ha. föld ára szabad kéz. Napszám	1000	60.000	6000	5000	7520	2—	1,3	ár		
	1,50	50	3333	7,5	6,2	13,3	16	napsz.		
Ipari termékek										
Textilipar										
1 kg. cukor	1,25	34	2720	6,2	4,2	16,0	23,5	kg.		
1 bálgapot	5	500	10.000	25,0	62,5	4	1,6	csomag		
1 m. karton	0,70	50	7143	3,5	6,2	28,5	16	m.		
1 m. vászon	1	50	5000	5	6,2	20	16	m.		
1 m. szövet	10	450	4500	50	56	2	1,7	m.		
1 amerika	0,80	45	5625	4	5,6	25	18	kg.		
1 kg. talp	2	200	10.000	10	25	10	4	kg.		
1 eke	50	2500	5000	250	312	—	—	kg.		
1 kg. szeg	0,25	25	10.000	1,2	3,1	80	32	kg.		
1 kg. vas sín	0,25	20	8000	1,2	2,5	80	40	kg.		
1 kg. lánc	2,50	28	1120	12,5	3,5	8	25,9	kg.		
1 kapa kg.	1,50	35	2333	7,5	4,3	13,3	22,0	drb.		
1 fejsze kg.	2	65	3250	10,0	8,1	10	13,3	kg.		
1 vasvilla	1,50	24	1600	7,5	5,0	13,3	33,3	drb.		

A mezőgazdaságot súlyosan érintő áreltolódások is igazolják, hogy mennyire indokoltak a gazdaközönség panaszai és kívánságai különösen a mezőgazdaság érdekeinek személtelt tartásával felépítendő vámrendszer tekintetében. Sérelmeinkre orvoslást csak úgy kaphatunk és követeléseinknek érvényt csak úgy szerezhetünk, ha kis és nagy gazda szervezkedik és a gazdakörök, gazdasági egyletek útján nyomtatékkal juttatják azokat az illetékesek előtt kifejezésre. Folytassuk tehát falvakban a szervező munkát, hogy egy falu gazdanépe se álljon szervezetlenül!

Dánia sertéstenyésztése.

Irta: Konkoly-Thege Sándor dr.

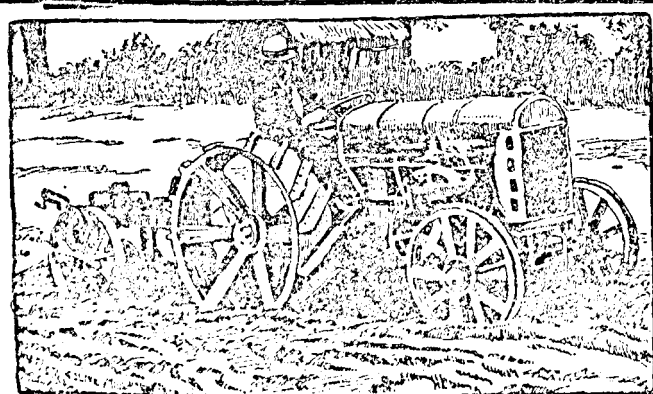
(Folytatás.)

A sertések takarmányozása Dániában.

A dán sertéstenyésztés a vaj- és sajtgyártás melléktermékeinek etetésére van alapítva. A lefölözött tejet a tejszövetkezetektől a dán gazdák rendszeresen visszakapják (ezt literenként 2¹/₂ órében, mintegy 1 L. 50 baniban értékelik) és már csak ennek gazdaságos éstékesítése is kiterjedt sertéstenyésztésre és hizlalásra készíti őket. Tenyésztéssel azonban nem mindegyik gazdaság foglalkozik. Bizonyos munkamegosztás alakult ki az inkább tenyésztő és az inkább hizlaló üzemek között. Malacokban nagy a kereskedelem, a 6—8 hetes, 13—15 kilós választási malac rendszeren jegyzett forgalmi anyag. Ottjártamkor a választási malacért darabonként 40—45 dán koronát fizettek, (ami kg.-kint 180—200 L.-nek felel meg.) Panaszkodnak is a hizlalók, hogy a magas malacárak nagyon megrágtatják a hizlalást, viszont azonban ezek teszik lehetővé, hogy a szorosan vett sertéstenyésztés fenntartható és jövedelmezően folytatható üzemág.

Tejen kívül más fehérjedus takarmányt csak elvéve etetnek, még legrikkább vértakarmányt, továbbá szója, kókusz- és pálmamagpogácsát különösen szoptató kocákkal. *Hallisztet nem etetnek*, mert tapasztalataik szerint még akkor is előfordul egyes esetekben, hogy olajos és kellemetlen mellékizű lesz a hus, ha azt csak a hizlalási idő első felében adják. Egy-egy ilyen kivételesen kellemetlen ízű áru a finnyos és igényes angol fogyasztóknál nagy károkat okozhatna. Ez a kicsinyességig menő elővigyázat mindenesetre egyik titka a dán áruk keresetségének és előszereteli árának.

A *fehérjeszükségletre* nézve szabatos és megbízható kísérleti eredményeik még nincsenek. *Jespersen* professzor közölte, hogy ő most foglalkozik éppen ilyen kísérletekkel. Eddig azt



Legújabb típusu FORDSON TRAKTOROK

gazdasági gépek és autók, HOFFER és SCHRANTZ cséplőgépek lerakata

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Maria No. 2. Telefon 999. szám. [3883]

Ahol a mai naptól kezdve a gyár utasítására mélyen leszállított áron részletfizetésre szeresheti be gépszükségletét.

Gazdák

Általános biztosító Részvénytársaság.

Székhelye: Arad. Filialgazdaságok: Kolozsvár, Temesvár. Vezérképviselőségek: Arad, Brassó, Nagyvárad, Marosvásárhely, Déva, Dicsőszentmárton Gyulafehérvár, Nagyenyed, Szatmár és Nagyszében. Elfogad tűz, lég, élet, állat, betöréses lopás, baleset, szavatossági, szállítmány és üveg biztosításokat. — Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek: Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatót nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

tartották, hogy a süldőhizlalásánál a legjobb az arány akkor, ha egy takarmányegységre (megfelel 1 kg. árpának) 100–120 gr. tiszta fehérje esik; újabb tapasztalataik szerint azonban elég 70–100 gr. is. Ez a fehérjeszükséglet a Prof. Lehmann által megállapított és Németországban általában használt mennyiségnél (naponként és darabonként 250–300 gr.) lényegesen alacsonyabb, aminek elbírálásánál azonban figyelembe kell venni a tejben levő fehérje nagyobb értékét. A gyakorlatban a legkedvezőbb aránynak azt tartják, ha a lefölözött tej az abraknak $1\frac{1}{2}$ –2-szeresét teszi ki.

A szokásos sertéstakarmányozási módokat nehéz volt megállapítanom, nemcsak azért, mert a dán gazdák idegen nyelvet nem beszélnek, hanem azért is, mert nagy megelégedésemre több gazda nem tudta, hogy mit és mennyit etet, úgy tudakolta meg kérdéseimre a sertések gondozását végző alkalmazottjától, vagy családtagjától.

Az egyik gazdaságban — ahol véletlenül nincs tehenészet — a szoptató kocák $4\frac{1}{2}$ kg. abrakot kapnak naponként, amelyből 25% árpa, 25% zabdara, 25% pálmamag, 15.5% szója és 12.5% kókuszpogácsa. Egy másik gazdaságban a szoptató kocák 3 rész zab, 1 rész árpa és 1 rész buza keverékéből 4 kg.-ot kapnak és ezenfelül 4 liter lefölözött tejet, a szopós malacok pedig durván darált árpa és zab keverékét és darabonként 1 liter. lefölözött tejet. Kaszált zöldtakarmányt csak elvétve etetnek, valamint burgonyát is csak kivételesen.

A hizlalótakarmány többnyire kukorica- és árpadara keveréke, nagyjából 50–50%-os arányban, de etetnek 75% kukoricadara és 25% pálmamagpogácsa keverékét is, természetesen mindegyiket lefölözött tejjel keverve, amelybe 24 órával előbb beleáztatják a darát. A hizlokat rendszeren naponként háromszor etetik, reggel 5, d. e. 11 és d. u. 5 órakor.

A krisztianmindei sertés kísérleti állomás a sertéstörzsek kipróbálása végett végzett hizlalásai során a következő takarmányadatokat alkalmazza és ezeket a gazdáknak is ajánlja:

Takarmányozási csoport	Darabonkénti súly	Le föl. tej 0/0	Árpa 0/0	Kukorica 0/0	Egy takarmányegységre eső fehérje
I.	25 kg. alatt	30	70	0	107
II.	25–40 kg.	25	55	20	100
III.	40–55 kg.	20	40	40	93
IV.	55 kg. fölött	15	42.5	42.5	85

	10 takarmányegységből abrak	és a tej	aránya
I.	7.0 kg.	18 kg.	1:2 $\frac{1}{2}$
II.	7.5 "	15 "	1:2
III.	8.0 "	12 "	1:1 $\frac{2}{3}$
IV.	8.5 "	9 "	1:1

Számszerűleg kifejezve a következő az ennek alapján felépített hizlaló takarmányozás, annak előrebocsátásával, hogy 1 kg. árpa, 0.95 kg. kukorica és 6 kg. lefölözött tej felel meg egyenként 1–1 kg. takarmányegységnek:

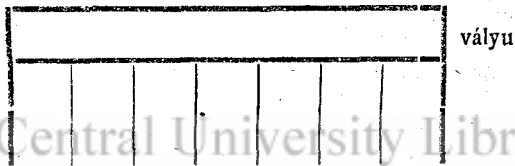
Takarmányozási csoport	Súly kg.	Takarmányegység kg.	Lefölözött tej kg.	Árpa kg.	Kukorica kg.
I.	15	0.90	1.62	0.63	—
	20	1.10	1.98	0.77	—
	25	1.32	2.38	0.92	—
II.	25	1.32	1.98	1.73	0.26
	30	1.50	2.25	0.83	0.30
	40	1.90	2.85	0.05	0.38
III.	40	1.90	2.28	0.76	0.76
	50	2.25	2.70	0.90	0.90
	55	2.40	2.88	0.96	0.96
IV.	55	2.40	2.16	1.02	1.02
	60	2.55	2.30	1.08	1.08
	70	2.85	2.57	1.21	1.21
	80	3.10	2.79	1.32	1.32
	90	3.25	2.93	1.33	1.38

Az automatikus etetés iránt a kedvező amerikai hírek folytán egyre nagyobb az érdeklődés Dániában, ezzel többfelé kísérleteket végeznek, amelyek — különösen a hizlalás első felében — többnyire az automatikus etetés javára ütöttek ki (a tejet ez esetben külön vályuból etetik). Így a krisztianmindei sertés-kísérleti állomás által végzett három kísérlet

általában a napi súlygyarapodás az önetetős csoportnál 46 grammal több volt, ami 8.3% többletet jelentett, más szóval a hizlalási időnek 11 nappal való megrövidülését. A napi súlygyarapodási többlet az I. időszakban (10–30 kg.) 88, a II-ban (30–60 kg.) 45 gramm volt, a III-ban (60–85 kg.) pedig már semmi sem. A takarmányhasznosítás százalékában érdemleges különbség nem mutatkozott, valamint a sertés termékek minőségében sem. A kísérleti állomás jelentésében közli az egyik amerikai összefoglaló kísérleti eredményt is, amely szerint 314 drb. sertésnél kétszeri etetés mellett a súlygyarapodási többlet átlag napi 73 gramm volt (717 és 644 gr.) az automatikusan etetett állatok javára, 1 kg. súlygyarapodáshoz pedig a kukorica és fehérjedus abrak keverékéből 4.12 kg. kellett a szokásos módon etetett állatok 4.24 kg. szükségletével szemben.

Itt említem meg, hogy Svédországban szintén többfelé használják már az önetetőt. A meglátogatót egyik nagyobb tenyészetben nemcsak a hizló-, de a tenyészszüldőket is abból etetik 4–5 hónapos korukig. Ez a teljes tenyészítő, tapasztalatai alapján, helyesebbnek tartja, ha a fiatal állatok szárazon kapják az abrakot, mert így jobb az étvágyuk.

Dániában többfelé érdekes berendezést láttam annak szolgálatában, hogy a sertések egymás elől el ne egyék a takarmányt és összevissza ne futkossanak. A vályu mögött deszkából készült válaszfalak vannak, a sertések szélességének megfelelő távolságban; ha a sertések a vályuhoz futottak, a kis folyosószerű rekeszeket akkor hátul léces ajtóval lezárják. Vázlatosan ilyenforma ez a berendezés, elzárás előtt:



A megerősítő gazdasági munkáknál nélkülözhetetlen a 60 év óta bevált és mindenütt használt **RWIZDA-féle Fluid**



lovak lábainak ápolására, ha azokat betegségektől meg akarjuk óvni.

Növeli a lovak teljesítő-képességét és kitartását.

RWIZDA-féle marhapor
RWIZDA-féle sertéspor
Eredeti csak a RWIZDA felirással.
Máskülönbben értéktelen hamisítvány.

3910

Állami tenyészmenek és kancák versenyé Alsózsukon.

Folyó hó 12-én és 13-án a bonchidai állami ménés háziversenyt rendezett, melyen anyagát bemutatta és verseny keretében teljesítő képességre is osztályozhatta méneit, kancáit. A versenyen egylettünk is képviseltette magát.

A verseny nem sportjellegű volt, hanem inkább tenyészcélú szolgált; minden tekintetben dicséretre válik a ménés vezetőségének, hogy ezt a minden nagyobb ménésben szokásos versenyt megrendezte és pedig igen ügyesen és eredményesen.

Az állatok mind jó származású angol félévek, Noniusok voltak, a mezőhegyesi ménék és kancák ivadékai, kondíciójuk nem volt verseny kondíció, ami végeredményében, jelen esetben nem is fontos. Igen jó tenyész kondícióban voltak. Mindenesetre örülhetünk annak, hogy végre láttunk egy olyan lóanyagot, amelyen meglátszott a gondos és szakértő kezek munkája.

A versenypálya a csapadékdus időjárás miatt fel volt ázva és így a befutása alaposan igénybe vette az állatokat.

Két részből állottak a versenyek, a sikverseny 3000 m.-en és a fogatverseny 21 km. és 500 m. távolságon.

A lovasz gyerekek jól megülték a lovakat és a közönség lelkesedése igazi verseny levegőt teremtett a mezőn.

Eredmények: I. csoport: 1. O-Baján VII.—5., 2. Filon I.—3., 3. Filon I.—5., 4. Furioso XXXI.—5. II. csoport: 1. Nonius XXIV.—13., 2. Nonius XXXI.—13., 3. Nonius XXVIII.—4., 4. Nonius XXIII.—10. **Fogatverseny:** A fogatos versenyt egy Nonius pár nyerte meg 21500 méter befutva 65 perc és 14 másodperc alatt; a klióméter átlag tehát 3 perc körül van. Az eredmény igen jónak mondható.

Hogy a sikversenyt könnyebb félévek csoportja nyerte meg, azon niacs mit csodálkozunk, mert Erdély speciális természeti viszonyai ilyen tenyészirányzatnak adnak fejlődési lehetőséget.

Kíváncsún volna, hogy a tenyészet vezetősége a versenyeket évente megismételje és esetleg egy kis sportszerűséggel a közönség részére érdekesebb tegye.

Lassan lassan így hátha a régi zsuki napokat is vissza tudjuk varázsolni, ha nem is a régi fényűzésben, de mindenesetre az ország lótenyésztésének nagy hasznára.

D. Spănu, Nerat, Szabó urak kezében van ennek a kérdésnek a megoldása, a kik egyébként a verseny megrendezésében is az oroszlánrészt vették ki.

Végül még egy érdekes dolgot! Ő fel-sége Maria királynő tavalyi látogatása alkalmával az udvari tenyészet részére 2 mént vásárolt Bonchidáról.

A válaszlásnál O-Baján VII.—5. tetszett a királynőnek leginkább, de végeredményben még sem az került megvételre. Azóta Ő fel-sége többször említette, hogy O-Baján mégis csak a legkedvesebb és nemesebb állat volt az összes között.

És O-Baján nyert! Dr. Sz. F.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvétele.
Gluj-Kolozsvár, Plata Unirel (volt Mátyás király-ter) 7. sz.

Alaptőkéje: 25.000.000 Tartalékok: cca 24.200.000
Fiókjai: Désen, Dicsőszentmártonban, Gyulafehérváron és Marosvásárhelyen. — Affiliált intézetek: Nagyenyed, Torda, Székelyudvarhely, Szászrégen, Nagybánya — áruaktáral a vasúti állomás mellett. — Betéteket elfogad, váltókat leszámít, átutalásokat teljesít, mindenféle bankszerű üzletet előnyösen végez. Safe deposit. — Engedélyezett devizahely.

Törvények, rendeletek.

A legfőbb agrárkomité átszervezése kapcsán a kormány oly intézkedésekre készül, melyek egyelőre beláthatatlan jelentőségű eltolódásokat idézhetnek elő az erdélyi erdőiparban. A kormány azt a már éveekkel ezelőtt hozott törvényt, amely a legfőbb agrárkomité semmitőszéki jelleggel ruházta fel, hatályon kívül helyezi. Az erre vonatkozó törvénytervezet már elkészült. A kormány ezt az eljárást azzal indokolja, hogy az alkotmánytörvény szerint a semmitőszéki bíróság hatáskörébe tartozik a közigazgatási hatóságok határozatainak végső fokon való eldöntése. Az agrárkomité semmitőszéki hatáskörét visszavonó rendelet azonban igen súlyos következményeket vonhat maga után. A kormánynak az az álláspontja, hogy mindazok az agrár- és erdőügyek, amelyekben az agrárkomité semmitőszéki jelleggel határozott, törvényesek ugyan, de alkotmányellenesek és így érvényességük feloldása elkerülhetetlen. Meg kell nyitni tehát annak a lehetőségét, hogy már meghozott agrárrendeletek az érdekeltek folyamodására az egyedül alkotmányos fórum, a Semmitőszék elé kerüljenek. Ez annyit jelent, hogy az agrárkomitének az utóbbi évek folyamán hozott döntései automatikusan érvényüket veszítik.

A vasuti teherszállító kocsik tarifája. A CFR vezérigazgatósága a 10 tonnánál nagyobb befogadó képességű waggonok használatára vonatkozólag rendeletet adott ki. A rendelet szerint 15 tonnás waggon csak akkor bocsátható a felek rendelkezésére, ha a feladó beleegyezik abba, hogy 12,500 kg. után fizeti a tarifát. Ebben az esetben a waggon 10,500 kg. ig rakható meg. Ha a rakomány 10,500 kg. nál nagyobb, akkor a 15.000 kg. os tarifa fizetendő. A 10 tonnánál nagyobb és 15 tonnánál kisebb megterhelésű waggonok használatára vonatkozólag a rendelet úgy intézkedik, hogy azok csak akkor rakhatók meg, ha a rakomány megfelelő módon kihasználja a rendelkezésre bocsájtott teret.

Az állami mezőgazdasági intézmények szabályzata. A hivatalos lap 126 ik száma közli a földmivvelésügyi miniszter fenhatósága alá tartozó mezőgazdasági állomások működésére vonatkozó szabályzatot, amely szerint ilyen állomásoknak tekintendők a bukaresti mezőgazdasági állomás, a kolozsvári vegykísérleti, magvltzsgáló és gyógynövény termelési állomás, továbbá az északbukovinai mezőgazdasági állomás, valamint a mezőgazdasági kísérleti jellegű többi intézmények; ezeknek célja a mezőgazdaság minden ágában való buvárkodás, kísérletek végzése, vizsgálatok stb. A bukaresti mezőgazdasági állomás központi jellegűt nyer, amely előbbi feladatain kívül a földmivvelésügyi miniszterium tanácsadó szerve kell, hogy legyen. A mezőgazdasági állomások élén a földmivvelésügyi miniszter előterjesztésére királyi rendelettel kinevezett igazgató áll. Az ő kötelessége a műszaki vezetés és ő felelős az intézmények megfelelő munkálkodásáról. Segítségére van az igazgató. A mezőgazdasági állomások személyzete részben műszaki, részben adminisztratív jellegű. A műszaki személyzet áll vegyészekből, mezőgazdák, botanikusokból és bakteriologusokból, őket a földmivvelésügyi miniszter nevezi ki. Az adminisztratív személyzet a földmivvelésügyi miniszter által lesz kirendelve. A költségvetés keretein belül az egyes állomások igazgatói 5000 leig kiutalási joggal bírnak, ezenfelül csak a földmivvelésügyi miniszter jóváhagyásával. Az állomások bevételei a vizsgálati díjakból állanak, amelyeknek 30 százaléka az államé, 40 százaléka az egyes állomások rendelkezésére áll a szükséges készülékek, könyvek stb. beszerzésére, 30 százaléka pedig megfelelő arányban szétosztandó a műszaki személyzet között. A vizsgálati eljárásokat egységesen a földmivvelésügyi miniszterium állapítja meg.

A liszt-exportszállítványok után a 30 százalékos fuvardíjtöbbletet a kereskedelmi kormány eltörölte. A rendelet a mai nappal életbe lépett.

Egyleti élet.

Felhívás.

Az E. G. E. alapszabályai értelmében a tagsági díjak minden év január 1. napján esedékesek. A tagdíjak befizetésére az Erdélyi Gazda korábbi számaiban már két ízben, legutóbb külön levélben is felhívtuk mindazon Tisztelt Tagtársainkat, kik a tagsági díjaikkal még hátralékban vannak, hogy szíveskedjenek hátralékaikat az E. G. E. titkári hivatala címére mielőbb beküldeni. E kérelmünket kénytelenek vagyunk újból megismételni annál is inkább, mert egyesületünk a reárahamló nagy feladatának csak úgy képes megfelelni, ha a közös cél érdekében, tagjaink részéről az erkölcsi támogatás mellett kellő anyagi támogatásban is részesül.

Gazdatisztek tömörülése.

A régi „Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület”, amely utóbb mint szakosztály az E. G. E. kötelékébe tartozott, de a tagok részvéttelensége miatt rövid ideig működött, folyó évben ismét megkezdte működését. Az E. G. E. igazgató választmánya ugyanis a gazdatiszti kar kívánására újból hozzájárult a szakosztály új életre keléséhez. A Gazdatiszti Szakosztály kitűzött céljai: az erdélyi gazdatiszti kar képviselete, a testületi szellem fejlesztése, társadalmi helyzetének emelése, anyagi helyzetének javítása, nyugdíj, illetve biztosítási kérdésének lehető megoldása. E célokat részint szellemi, részint anyagi eszközökkel törekszik elérni. A szakosztály örökös a gazdatisztek érdekeit érintő törvények alkalmazása felett, minden lehető elkövet azok helyes végrehajtását illetőleg. A gazdatisztekről nyilvántartást vezet. A gazdatisztek érdekeit a sajtó útján is képviseli, hivatalos lapja az „Erdélyi Gazda”. Szaktanfolyamokat, tanulmányi kirándulásokat, szakértői közléteket, stb. rendez. Tagjai elhelyezését díjtalanul közveti, tagjainak kedvezményeket szerez, üzleti, jogi ügyekben tanácsot ad. Keresetképtelenné lett tagjait, elhunyt tagok árvaikat a lehetőségek szerint segíti és támogatja.

A gazdatisztek tömörülésének fontossága különösen kitűnik most az agrártörvény által biztosított jogos igényeik érvényesítésénél. Mint erkölcsi testület sokkal nagyobb súllyal léphet fel a gazdatiszti kar s ezton nagyobb erővel és súllyal fogja érdekeit képviselteni, sőt mentesítve van a felesleges és kétes eredményű áldozatok hozatától. Számos gazdatiszt pld. a földreform törvényben biztosított jogainak érvényesítésére igen nagy összegeket költött el hasztalanul. Sem előtti tarva mindazon indokokat, melyeket a megalakulás szükségesességének hangoztatásánál annyi oldalról kifejtettek: nem kételkedünk abban, hogy az újonnan életre hívott szakosztály egész Erdély gazdatiszti karát egyfogja saját érdekeinek védelme céljából.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be e héten:

1924. évre 100 L. tagdíjat fizetett: Urányi Aladárné Galgó.

1925. évre 100 L. tagdíjat fizetett: Urányi Aladárné Galgó, Szilágyi Ferenc Kolozs.

1925. évre 100 L. E. G. pótdíjat fizetett: Szilágyi Ferenc Kolozs.

1926. évre 200 L. tagdíjat fizetett: Kónya György Angyalos, Mózes Henrik Olthévíz, Szilágyi Ferenc Kolozs, Cukorgyár Arad (kamat).

1926. évre 100 L. E. G. pótdíjat fizetett: Kónya György Angyalos, Mózes Olthévíz, Szilágyi Ferenc Kozs.

Acséplési idényre

ajánlunk az előírásnak megfelelően, szakszerűen összeállított

mentőszekrényeket

nagy mentőszekrény

65×40×25 cm. drb.-ja 1,500

közép mentőszekrény

57×27×26 cm. drb.-ja 850

kis mentőszekrény

34×17×16 cm. drb.-ja 420

az összes alkatrészek a mentőszekrények kiegészítésére kaphatók.

Krayer drogueria

Timisoara, Piața Sft. Gheorghe.

Kérjen árjegyzéket!

3936

Kérdés—felelet.

Kérdés: Vita folyt nem rég, hogy sertés-hizlalsnál a kétszernél többszöri etetés — a napi három, sőt négyszeri etetés gazdaságosabb volna és hogy a moslékkal tartott sertés előtt is mindig tiszta víz legyen. Kérem szíveskedjék felvilágosítani, hogy rationalis zsr-sertés (mangolica) hizlálása hányszori etetéssel gazdaságosabb és tengeri daramoslék etetéssel kell-e az állatokat külön itatni? R. O.

Felelet: A fellejt kérdésnek arra az árára, hogy: „zsr-sertések rationalis hizlálása hányszori etetéssel gazdaságosabb” ... úgy a magam kis körben szerzett, valamint sok nagy hizláló tapasztalata alapján határozottan állítom, hogy a háromszornál többször való etetés nem gazdaságos. A gazdaságosságot tarva szem előtt, a háromszornál többször való etetés szükségességét a teoria, a táplálkozásban s. b. tételeivel sem tudom alátámasztani. Megjegyzendőnek tartom azonban, hogy a hizlálás idején való etetésről szölok, nem pedig arról, hogy a hizlálásra előkészítendő, feljavítandó rideg állatokat hányszor lehet — célszerű — gazdaságosan naponta etetni. Ugyszintén nem gondolok olyan kivételes körülményekre, melyek között az egypár hizóit kényelmesen berendezeti — esetleg fűthető óljában lámpavilágnál is meg lehet hizlálni. A „hányszori” etetés kérdése tulajdonképpen arra vonatkozik: hogy: hizóba állított zsr-sertéseket háromszor etessük, avagy a kétszeri etetés gazdaságosabb? Dacára annak, hogy erre vonatkozólag is régen kialakult a magam véleménye — több nagy hizlálónak tettem fel a kérdést, az elmúlt napokban. Gazdák csakugy mint iparszerűleg hizlálók, mindannyian azt felelték, hogy: a körülményektől függ. Könnyebb, fiatalabb jószágot a hosszú napokon gazdaságosabb háromszor etetni a hizlálás kezdetén (szemes étellel, dara moslékkal való hizlálásról volt szó.) Rövid napokon, nehezebb állatokat nem célszerű háromszor zaklatni a hizlálás kezdetén sem. Amikor már elnehezűdtek a hizók, lassabban esznek és hosszabb ideig emésztenek: csak kétszeri etetést lehet gazdaságosnak mondani; még a hosszabb nappalok idejére sem célszerű háromszori etetéssel zavarni álmukat, emésztésüket. — A kérdésnek arra az árára, hogy kell-e külön itatni a mos-

lékon — ivóson — hizókat: határozottan az az kell feleljen, amit minden regulárisan berendezett hízalótelepen — szálláson — látni lehet: mindenütt külön itatóvált helyeznek el és naponta 2—3-szor is tiszta vizet öntenek bele. Aki megfigyeli a hizókat tudja, hogy a legtöbb jóízűen iszik, többször is. Tehát kívánja a vizet, a moslék mellett is. Hogy szükséges, egészséges és hasznos a hizóknak az ivóvíz — éppugy mint a jó fürdő — a tudomány, a teoria tételeivel is bizonyítani lehet. *Dr. Sz. A.*

Aranyér

„Gnusol” Soedecke

Aranyér ellen több mint 25 éve a legjobban elismert szer.



Egyszerű alkalmazás, biztos siker. Minden fájdalmat azonnal megszüntet és meggyógyítja a gyuladt, sebes és vérző helyeket. Ártalmas alkotórészeketől mentes. Reggel és este egy kupocskát tesz a végbélbe bevezetve.

3932

Minden patikában és drogériában kapható.

Raktár: F. H. MEES

BUCURESTI, Cal. Grivitei 61

Gyár címe: Soedecke & Co. chem. fabr. Leipzig.

Kisebb szakközlemények.

Kapor sóban, télire. Épp úgy járunk el a kaporral, mint a zölborsóval.

Cseresznye pálinkában. 3-5 deciliter friss kinyomott málnalevet 7 deciliter pálinkával jól elvegyítünk. Ebben 84 dekagramm cukrot teljesen feloldunk és üvegekbe töltjük, azután nagy szemű, fekete cseresznyéből annyit teszünk az üvegbe, hogy a pálinka még két ujjnyira legyen a cseresznye fölött; ekkor az üveget hűvös helyre tesszük.

Som sűrű cukorban. A som csak akkor alkalmas a befőzésre, ha sötétbarnás piros színű és a fáról könnyen lerázzhatjuk. 1 kiló somhoz félkiló cukorból tiszta, állászo szörpöt főzünk és a gyümölcsöt benne néhány percig forraljuk. Azután 1 napig hűvös helyen tartjuk. Akkor a gyümölcsöt a levéből kiszedjük, ez utóbbit sűrűre főzzük, benne a gyümölcsöt rázogatva, újra megmelegítjük és az üvegekbe rakjuk. A sűrűre főzött, kihűtött szörpöt a gyümölcsre öntjük úgy, hogy azt egészen ellepje. Beköjtjük, száraz helyen tartjuk. *Arányi Mária.*

Vegyes közlemények.

A szövetségek nemzetközi ünnepnapja. A világ szövetségeinek július 2-án van évenként visszatérő nagy ünnepe, melyet a szövetségi eszme propagálásának jegyében szoktak megülni. Ez alkalomból a Nemzetközi Szövetségek Szövetsége felkérte a szövetségi központokat, hogy e napon írott kiadványt bocsássonak ki. Nálunk a „Hon-*gya*” hivatalos lapja a „Szövetkezés” a Gazdasági és Hitelszövetségek Szövetségének közreműködésével fog az eszme fontosságát hirdető tartalommal sok ezer példányban megjelenni. E világünnep legyen az egymásközt testvérség, az önségely eszméinek hangos szószólója szociális és gazdasági előrehalad.

suk, boldogulásuk érdekében. A szövetségi gondolat találjon hozzánk is utat, testet öltve szövetségeink, gazdaköreink létrehozásában.

A regáti szőlősgazdák Garoflidnál. A regáti bortermelők Chisineuban kongresszust tartottak, melynek kapcsán Garoflid földmivelésügyi miniszterhez járultak, aki a következőket jelentette ki: Bortermelőink jelenleg egy krízisen mennek keresztül, amely az ipari szeszgyárosok illegális versenyére vezethető vissza. A legfőbb ideje, hogy borunk ezen egészségtelen meghamisításainak végre határ szabassék, annyival is inkább, mert a bortermelők osztálya mintegy 428000 családfőt foglal magában, míg az egész országban alig 240 szeszgyáros van. A bortermelők panaszai teljesen igazoltak, ezért a bortermelés védelmére a kormánynak előterjesztést tesz az ipari szesz adójának felemelése és a boradó leszállítása érdekében, hogy azzal a borfogyasztás elősegíttessék. Külön törvényt készítettünk elő a borhamisítások megállítására.

„Gazdák” Biztosító R. t. közgyűlése. Az aradi „Gazdák” Biztosító R. t. mint értesülünk július 11-én tartja meg az évi rendes közgyűlést. Az igazgatósági beszámolóból kitűnik, hogy általában a biztosítási üzlet terén nagy fejlődés észlelhető az előző évvel szemben. Így az állatbiztosítási ágazatban a díjbevétele a múlt évhez képest 80 százalékos emelkedést mutat. A jégbiztosítási ágazatban az emelkedés 60 százalék. A kárhányadot azonban az időjárás szeszélye közel ezer százalékkal növelte. *Emberemlékezet óta nem volt az 1925. évihez hasonló kedvezőtlen jégidény a statisztikai számítások teljesen csődöt mondtak.* Az intézet működési köre egész Romániára kiterjed és a széles látkörű vezetés eredménye az az erőteljes fejlődés, mely az új bel- és külföldi kapcsolatok létesítésében is megnyilvánul. Az év üzleti eredménye, dacára az intézet erejét própára tevő magas kárhanyadnak, az előző évinél jobb.

A mussolinizmusról. Mussolini olasz miniszterelnök egyre nagyobb tekintélyt szerez magának a világ előtt erős akaratával és szívós energiájával. A földreform által redukált üzemművelő gazdák is példát vehetnek tőle. Olaszország kicsinek bizonyult lakói számára ép úgy, mint a kisajátítást szenvedő gazdák számára is a megmaradt terület. Mussolini nem engedte a földműveseket kivándorolni. Új területeket szerzett számukra az ország határain belül! *Munkába állította az embereket!* Mocsarakat csapoltak le, használhatatlan területeket javítottak föl. Ez még hagyján. Ilyesmí máshol is előfordul. De tovább mentek. *Hegyeket hordtak le, völgyeket töltöttek be, a sziklákon teremtettek humuszt.* Tíz év alatt, ha a munkát valami meg nem akadályozza, az Appeninek egy jókora szakasza termőföldd fog átalakulni. Turista-látványosság helyett otthon lesz belőle az olaszok számára. Olaszország földrajzi arculata — legalább részben — meg fog változni. Olyan ez, mint a Kolumbus tojásának története. Zseniális, meg-hökkenítő továbbfejlesztése egy nem is új gondolatnak. Mussolini már elárulta, hogy van érzéke a kolosszális iránt. Nemrég olyan híreket hallottunk, hogy át akarja épi eni egész Rómát. Ennél sokkalta kolosszálisabb, ami most az Appenineken folyik. S ami a legérdekesebb: számszerűleg be van bizonyítva, hogy ez a gigantikus erőfeszítés a legjövődélmezőbb vállalkozások egyike. A mussolinizmus lényege és újsága eszerint a következő volna: a kormányzat feladata megvalósítani — nem a lehetetlent, hanem csak azt a lehetségest, amit a gépies gondolkodás lehetetlennek szokott tartani. Mussolini annyi ügyességet, merészséget, gondolat és kivétel szempontjából annyi eredséget vitt bele a kormányzói művészetébe, amennyit csak egy zseniális embertől lehet elvárni, politikustól ellenben inkább esetben. Minálunk is rengeteg kihasználatlan terület

vár még telkesítésre és az erős akarat, energia és kitartás tág teret ígér az alkotó munkára Erdélyben.

PIAC.

Országos vásárok.

1926. július hó 5-én. Alcsil, Alsócsernáton, Avas lekence, Berzova, Erzsébetváros, Dragomérfalva. — 6-án. Árpás, Drág, Lekence, Magyarláros, Mezőörményes, Szászabánya, Teregova. 7-én. Balsa, Kápolnás, Királyfalva, Marosillye, Oláhtoplaca. — 8-án Erdőd, Gyéres, Pusztakamarás, Szék. — 9-én. Medgyes, Topánfalva. 10-én. Ákosfalva, Csikszereoda, Nagylak, Nagymajtény, Zsibó. — 11-én. Alsóvíst, Mehádia, Vajdahunyad.

A nemzetközi gabonapiac az áralakulás irány bizonytalan. A különböző termő helyekről érkező jelentések szerint a kedvezőtlen időjárás sok kárt okozott. Egyedül az Egyesült Államokban és Kanadában van jó termésre kilátás továbbra is. Nálunk eddig aránylag nem is ártott annyira a nedves időjárás, mint más országokban, de most már a gabona megdülése nyomán a rozsda is fellépett sok helyen. Gabonárák métermázsánként ab feladó-állomás:

	Erdélyben:	Bánátban:
Buza	920—940	1000
Rozs	600—610	580
Tengeri	500	500
Sörárpa	650—680, takarmányrépa	520—560, Zab
	540—550.	

Az élőállatexport ismét nem rentábilis. A bécsi és prágai piacokon a lengyel, délszláv és magyar verseny szorította alá az árakat. Itt a romániai exportör nem bírja a versenyt, mert aránylag nagyobb távolságra kell szállítania és a magas fuvardíjak mellett a CFR vámirodái illetéke, a bélyegilleték, itatási és kíséresi költségek, a magas kiviteli vám igen megdrágítják az exportot. Ennélfogva a vásárok általában lanyhák. Belföldi piacokon az állatárak a következők:

A vásár helye:	Igás ökör párja	Exp. ökör párja	Fejőstehén drb.
Nagysármás	18 20,000	23 24,000	8-14,000
Sz. Udvarhely	18-24,000	—	9-14,000
Brassó	14 20,000	—	—
Bánátban	15-25,000	25-36,000	10-15,000

A csehszlovákiai agrárvámok hatása a romániai állatpiacon is észlelhető. Amennyiben a csehszlovákiai hízalók, köztük cukorgyárok is, számítva az agrárvámok következményeként beálló áremelkedésre, lázas sietéssel vásárolják össze a romániai sovány marhát. A romániai sovány marhának hízalásra való bevitelére Csehországba azért is rentábilis, mert a csehszlovákiai vevők mentesek a beviteli vám fizetése alól, míg a romániai exportörök nem. A legutóbbi wien—stmarxi vásárra Romániából 1836 drb. szarvasmarhát hajtottak fel, amelyeknek nagy része hízalásra alkalmas sovány marha volt. Előnyösebb volna azonban, ha a kivitelre kerülő élő állatok itthon hízalattának és a hízalás haszna belföldön maradna.

APRÓHIRDETÉSEK.

APRÓHIRDETÉSEK ÁRA: szavanként 3 lei. Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres áron számíttatnak. Legkisebb apróhirdetés díja 30 lei.

Dísz- és könyvhartéast keres Báró Bánffy Dániel fogadl gazdasága. 3933

Háromberki gróf Teleki udvarból származó 2 drb. eredeti belga csikó eladó. Egyik kanca, másik mén. 2 évesek, teljesen hibálanak. Kanca sötét pej, a mén vadseres színi. Pedigrájlik van. Értekezhetni Jancsó Albert ref. papnál Eremleul Nyáradszentimre, Judejül: Mureş. 3935